

СХВАЛЕНО

**Рішення виконавчого комітету
Нововолинської міської ради
03 жовтня 2025 року № 883**

ГЕНДЕРНИЙ ПРОФІЛЬ

**Нововолинської міської територіальної громади
станом на 01 січня 2025 року**

**розроблений за підтримки проекту “Просування енергоефективності та
імплементції Директиви ЄС щодо енергоефективності в Україні (FEER)”
Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ)**

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Демографія	6
3. Комунальні послуги	10
4. Освіта	13
5. Зайнятість населення.....	17
6. Охорона здоров'я.....	20
7. Соціальний захист	24
8. Культура	27
9. Фізкультура та спорт.....	31
10. Адміністративні послуги	33
11. Представництво жінок і чоловіків на політичних та керівних посадах.....	35
12. Запобігання дискримінації та гендерно зумовленому насильству	38

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Історична довідка

Народження і становлення Нововолинська пов'язане з освоєнням Львівсько-Волинського вугільного басейну. На початку 50-х років минулого століття на заході Волинської області розпочалася розробка покладів кам'яного вугілля, які тягнуться вздовж українсько-польського кордону. На землях чотирьох сіл: Низкиничі, Дорогиничі, Будятичі та Русовичі, що входили до складу сусіднього Іваничівського району, будувалося майбутнє місто.

Його зародження пов'язувалось із створенням паливно-енергетичної бази для потреб західних областей України, Балтійських країн, Білорусі, Молдови. Тому перед шахтобудівниками було поставлене завдання: у стислі терміни спорудити групу шахт, щоб створити паливно-енергетичну базу Західного регіону України. І шахтобудівники це завдання успішно виконали. В липні 1954 року первісток Львівсько-Волинського вугільного басейну – шахта №1 „Нововолинська” видала на-гора з підземних надр такі очікуванні тонни чорного золота. А згодом одне за одним почали виростати інші вугільні підприємства: шахти №№ 2,3,4, 5, 6, 7,8,9.

10 квітня 1951 року Указом Президії Верховної Ради Української РСР засновано селище нововолинських шахтарів у складі Іваничівського району. Йому дали назву „Нововолинське”.

Першим поселенням нового селища – його будівельникам – належало в короткий термін збудувати шахти, житло, підприємства будматеріалів та для ремонту будівельних і шахтних машин, прокласти понад 30 км залізничних та шосейних доріг. А крім того – школи, лікарню, клуб, бібліотеки, їдальні, побутові майстерні.

У квітні 1957 року робітниче селище Нововолинськ стає містом районного підпорядкування, а з 25 вересня 1958 року Указом Президії Верховної Ради УРСР його віднесено до міст обласного значення.

25 жовтня 2020 року утворена Нововолинська міська територіальна громада.

Також варто зауважити, що з 2018 року Нововолинська ТГ є підписантом Європейської хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад.

Географічне розташування

Нововолинська міська територіальна громада утворилася в 2020 році в складі 8 адміністративно-територіальних одиниць, а саме: м. Нововолинськ, смт. Благодатне та 6 сільських населених пункти (Грибовиця, Хренів, Гряди, Тишковичі, Кропивщина та Низкиничі). Громада розташована на Південному - Заході Волинської області (*Помилка! Джерело посилання не знайдено..1*) та знаходиться в межах Іваничівського району, біля джерела правої притоки Західного Бугу. Площа території громади складає 75,3 км²; населення — станом на 01 січня 2025 року 47 420 мешканців.

Рис. 1.1. Розташування Громади на території України

Нововолинська ТГ має вигідне транспортно-географічне розташування оскільки через нього проходять автомагістралі за напрямками Львів-Ковель, Брест-Львів, Львів-Луцьк, Львів-Брест-Москва, Львів-Луцьк. Прикордонне розташування Нововолинської ТГ має значний потенціал розвитку ділових та культурних зв'язків з сусідньою Республікою Польща та іншими країнами Європи. Зокрема м. Нововолинськ розташоване на відстані близько 5 км від кордону з Польщею і приблизно за 92 км від кордону з Білоруссю (рис 1.2.).

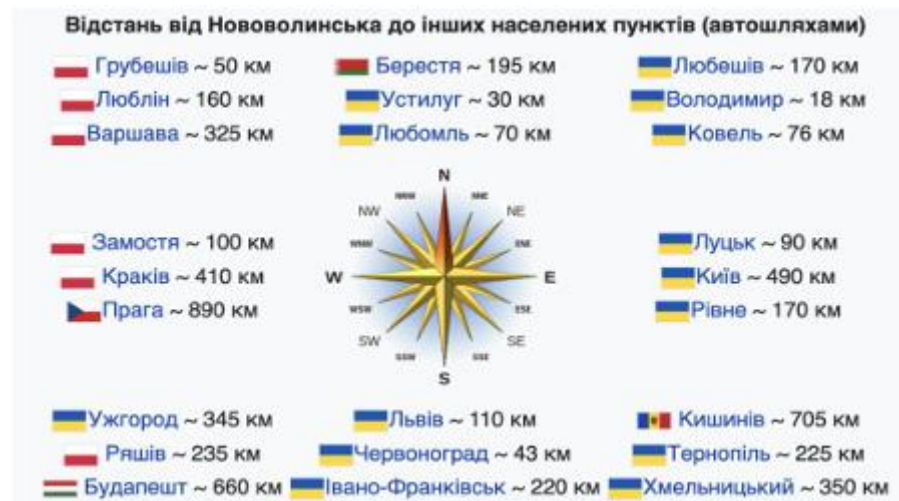

Рис. 1.2. Відстань від Нововолинської громади до інших населених пунктів

Нововолинська ТГ знаходиться в лісостеповій зоні. Для цієї території властивий долинно-грядовий рельєф, ускладнений яружно-балочними й карстовими формами із сірими опідзоленими ґрунтами в поєднанні з мало гумусним чорноземом.

Клімат громади помірно-континентальний з м'якою зимою із частими відлигами, неспекотним літом, затяжними навесні та восени.

Показники економічного розвитку громади

Основу економіки міста формують більше 40 промислових підприємств, виробнича сфера яких – це приладобудування, деревообробна, хімічна, металообробна та харчова галузі промисловості, також меблеве, будівельне виробництва.

Спеціалізація підприємств - різноманітна - від виготовлення збірних дерев'яних конструкцій, переробки деревини, виробництва меблів, косметики до важкої металургії.

Протягом 2022 та 2023 років з 11 шахт працювали шахти № 9 та Бужанська.

Шахтами міста за 2021 рік видобуто 14,4 тис.тонн вугілля, що на 19,7 тис.тонн менше в порівнянні з відповідним періодом попереднього року. Планове завдання вугільні підприємства ДП «Волиньвугілля» виконали на 13,4%.

Відповідно до Концепції Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року, схваленої постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р. № 1024, Нововолинська територіальна громада входить до переліку громад, які визначаються як колишні вугільні регіони, які підлягають справедливій трансформації вугледобувних підприємств. Станом на дату підготовки ПВР продовжено на 13 невизначений період роботу двох шахт у зв'язку з атаками на енергетичну інфраструктуру країни. Також варто зауважити, що шахта 1 «Нововолинська» перебуває в процесі закриття.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, за 2021 рік становив 744,8 млн грн, в тому числі продовольчі товари – 308,3 млн грн, непродовольчі товари – 436,4 млн грн.

За 2021 рік обсяги товарного експорту у порівнянні з відповідним періодом попереднього року збільшились на 51,1 % і становлять 64 456,1 тис. дол. США, імпорту збільшились на 13,5 % і становлять 128 414,8 тис. дол. США. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі склало 63 958,7 тис. дол. США.

Шахтами міста за 9 місяців 2023 року видобуто 13,9 тис. тонн вугілля, що на 3,3 тис.тонн менше в порівнянні з відповідним періодом попереднього року. Планове завдання вугільні підприємства ДП «Волиньвугілля» виконали на 51,4 відсотка.

ТОВ «Механічно-ливарний завод» виготовляє литво, деталі та модельне оснащення, а також запчастини для кар'єрної, кранової та сільськогосподарської техніки. Дане підприємство має можливість виготовляти відливки вагою до 3000 кг зі сталі, і до 1500 кг з чавуну та бронзи.

ТОВ «Завод Промлит»— спеціалізується на виготовленні дрібносерійних і середньосерійних партій відливок з сірих, низьколегованих та високолегованих чавунів. Продукція виготовляється для машинобудівних, металургійних, добувних, транспортних та переробних підприємств. Виробнича потужність — 3000 тонн відливок на рік.

Економічний розвиток Нововолинської міської територіальної громади забезпечується через підтримку суб'єктів господарювання та залучення додаткових ресурсів в Громаду. Незважаючи на те, що місто Нововолинськ є дотаційним та потребує підтримки держави в підтриманні належного рівня функціонування, місто активно проводить заходи, спрямовані на його розвиток.

2. ДЕМОГРАФІЯ

Станом на 1 січня 2025 року чисельність постійного населення Нововолинської міської територіальної громади становила 47 420 осіб. Із них 25 964 — жінки (55%), а 21 456 — чоловіки (45%). Гендерна структура населення залишається стабільною протягом останніх трьох років із незначним переважанням жінок (*табл. 2.1; рис 2.1*).

У віковій категорії 60+ значно переважають жінки — 8 183 особи (64%) проти 4 557 чоловіків (36%). Така гендерна диспропорція пояснюється вищою тривалістю життя жінок. При цьому розрив у тривалості життя між жінками та чоловіками в Україні зростає: якщо у 2020 році він складав 9,8 року, то у 2023 році — вже 13,6 року. Середня тривалість життя чоловіків за цей період знизилася з 66,4 року до 57,3 року, тоді як у жінок — із 76,2 року до 70,9 року (за даними Державної служби статистики України). Така диспропорція зумовлена вищою тривалістю життя жінок, що, своєю чергою, вимагає переорієнтації соціальних та медичних послуг саме на потреби літніх жінок.

Станом на 1 липня 2025 року у громаді зареєстровано 271 дитину з інвалідністю та 154 особи з інвалідністю внаслідок загального захворювання (8 — 1-ша група, 45 — 2-га, 101 — 3-тя група). Крім того, 555 осіб мають інвалідність з дитинства: 123 — 1-ша група, 156 — 2-га група, 276 — 3-тя група. У 2024 році відповідні показники були дещо нижчими: 282 дитини з інвалідністю, 135 осіб із загальним захворюванням та 546 осіб із інвалідністю з дитинства. Гендерний розподіл осіб з інвалідністю у 2025 році: 391 чоловік і 318 жінок; у 2024 році — 375 чоловіків та 306 жінок (*рис. 2.2*). Під час війни частка як чоловіків, так і жінок з інвалідністю має тенденцію до зростання, що пов'язано як із прямими наслідками бойових дій, так і з погіршенням доступу до медичної допомоги та умов життя.

Кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у 2025 році становить 3 920 осіб, з них 2 333 — жінки (60%), 1 587 — чоловіки (40%) (*рис. 2.3*). Основна частина переселенців прибула з Донецької, Луганської, Харківської, Херсонської та Запорізької областей. Кількість зареєстрованих ВПО залишається стабільною, без істотного відтоку, що вимагає довгострокового планування інтеграційних, соціальних та медичних послуг для цієї категорії населення. Важливим завданням є вживання заходів для працевлаштування як жінок, так і чоловіків з числа ВПО, а також розвиток відповідної соціальної інфраструктури, зокрема для жінок з дітьми.

Переважає більшість мешканців громади — міські жителі. У місті Нововолинськ проживає 86% населення (40 048 осіб), тоді як у сільській місцевості — лише 14% (7 556 осіб) (*рис. 2.4*). Такий розподіл свідчить про високий рівень урбанізації громади.

Міграційні процеси в громаді останніми роками формуються переважно під впливом воєнних дій. Спостерігається зростання кількості жінок з дітьми, які прибувають до громади у пошуках безпечного проживання. Водночас спостерігається незначний відтік молоді до більших міст України та за кордон у пошуках кращих економічних перспектив.

	ЖІНКИ							ЧОЛОВІКИ							УСЬОГО
	0-6	7-14	15-17	18-26	27-59	60-89	90+	0-6	7-14	15-17	18-26	27-59	60-89	90+	
Чисельність постійного населення територіальної громади, осіб	1056	2067	868	2117	11673	7984	199	1063	2147	951	2243	10495	4501	56	47420
Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб	502		1831					564		1023					3920
Кількість осіб з інвалідністю	123		2200					123		2968					5457

Природний приріст (скорочення) населення, осіб	85	85	170
Чисельність осіб, що прибула в громаду протягом року, осіб	83	58	

Табл. 2.1 Чисельність постійного населення Нововолинської ТГ, осіб

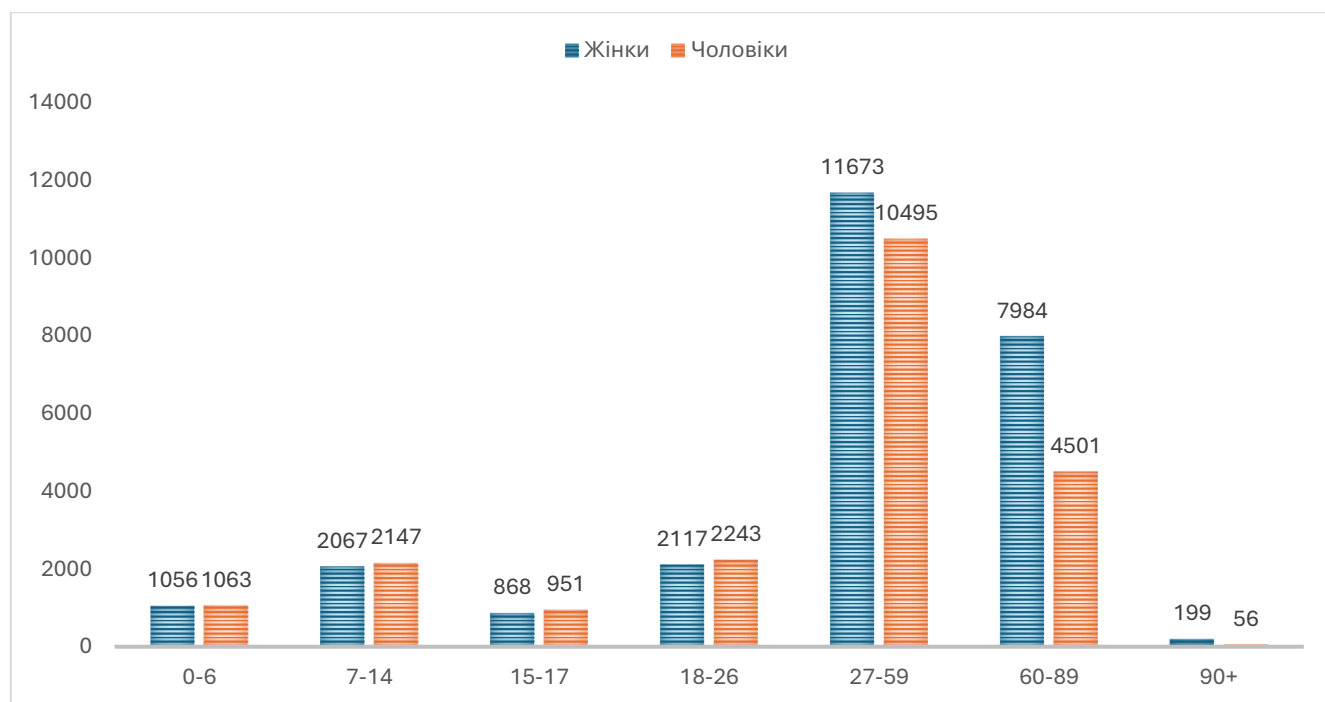

Рис. 2.1 Чисельність постійного населення Нововолинської ТГ за віковою та гендерною ознакою, осіб

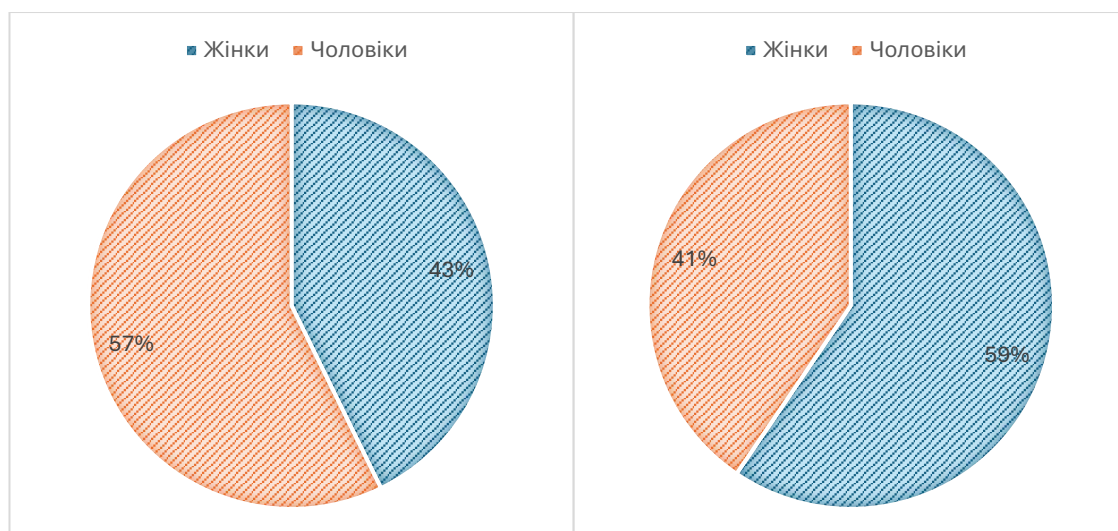

Рис. 2.2 Частка жінок та чоловіків серед осіб з інвалідністю у Нововолинській ТГ, %

Рис. 2.3 Частка жінок та чоловіків серед внутрішньо переміщених осіб у Нововолинській ТГ, %

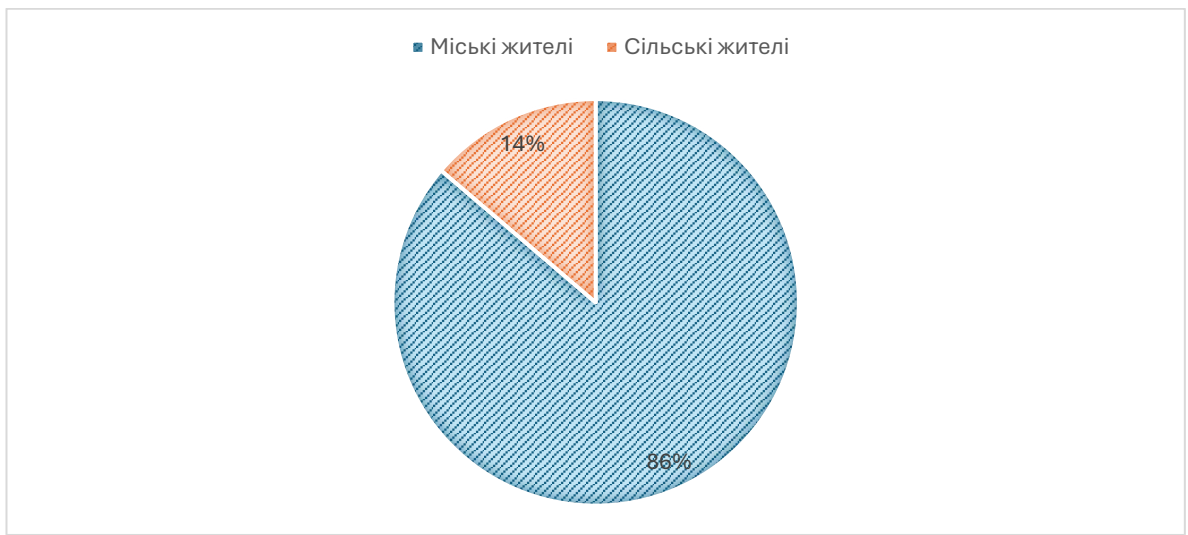

Рис. 2.4 Розподіл міського та сільського населення Нововолинської ТГ за гендерною ознакою, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Демографія»:

Гендерна структура громади є стабільною, із помірним переважанням жінок (55%). Це відповідає загальнонаціональним демографічним тенденціям та має враховуватися при плануванні соціальних послуг і програм зайнятості.

Суттєва перевага жінок у віковій категорії 60+ (64%) свідчить про необхідність гендерно-чутливої політики у сфері охорони здоров'я, соціального захисту та дозвілля для літніх жінок, зокрема в частині самотніх осіб похилого віку. Подібна тенденція спостерігається і в інших громадах: за результатами аналізу чотирьох громад, у старшій віковій категорії 60+ жінки переважають скрізь, що зумовлено розривом у тривалості життя між жінками та чоловіками в Україні (понад 13 років — один із найвищих показників у Європі). Найменша частка жінок у цій категорії зафіксована у Чорноморській громаді (55%), найбільша — у Нововолинській (64%). Така демографічна диспропорція вимагає переорієнтації соціальних та медичних послуг саме на потреби літніх жінок (рис. 2.5).

Частка населення з інвалідністю демонструє тенденцію до зростання, причому більшість серед цієї категорії становлять чоловіки. Це може бути пов'язано з вищим рівнем захворюваності або травматизму серед чоловічого населення, у тому числі внаслідок збройної агресії РФ в Україні. Отримані дані підкреслюють необхідність розвитку послуг з інклюзії, реабілітації та соціальної інтеграції осіб з інвалідністю, із врахуванням гендерних особливостей та потреб.

Жінки становлять більшість серед внутрішньо переміщених осіб (59,5%), що характерно для вимушених міграційних процесів під час війни. Це створює додаткові виклики для громади в частині забезпечення житлом, працевлаштуванням, доступом до медичних, освітніх і соціальних послуг для жінок з дітьми.

Громада є високоурбанізованою, адже понад 86% населення проживає у місті Нововолинськ. Це зумовлює концентрацію інфраструктури, послуг та економічної активності у міському центрі, проте створює ризики соціальної нерівності для мешканців сіл.

Міграційні процеси мають змішаний характер: з одного боку — приплив переселенців, з іншого — відтік молоді за кордон або у великі міста. Це загрожує старінням населення та скороченням трудових ресурсів у середньостроковій перспективі, якщо не буде створено умов для залучення та утримання молоді в громаді.

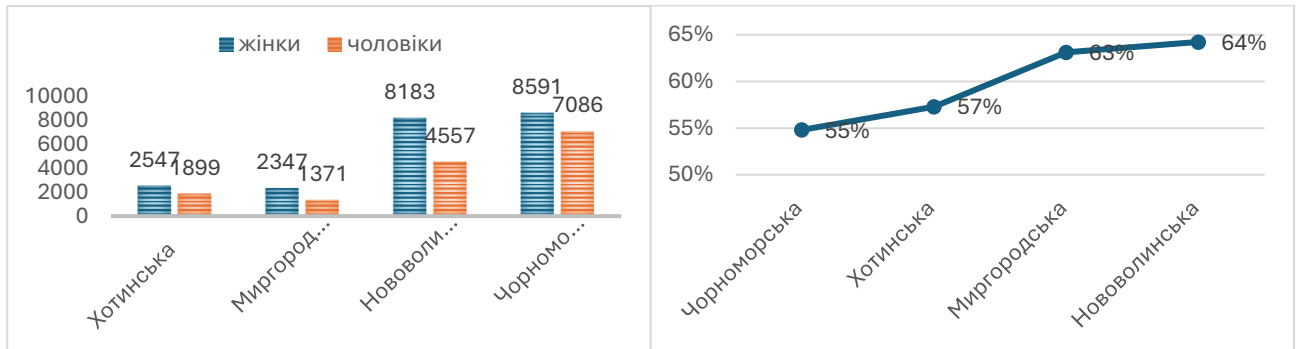

Рис. 2.5 Кількість жінок та чоловіків у віці 60+ та частка жінок відповідної вікової категорії, %

3. КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Послуги водопостачання та водовідведення надає комунальне підприємство “Нововолинськводоканал”.

Централізованим цілодобовим водопостачанням у громаді охоплено 94% від загальної чисельності населення у місті та 70 % у сільській місцевості відповідно. Кількість абонентів системи водопостачання — 41 119, з них: населення — 21 063 абоненти, бюджетні організації — 45, інші споживачі — 682.

Послугами централізованого водовідведення користуються 21 790 абонентів, серед яких: побутові споживачі — 18 039, бюджетні установи — 43, інші споживачі — 586.

Враховуючи, що термін експлуатації сталевих трубопроводів перевищує нормативні 20 років, майже всі вони перебувають в аварійному стані.

Загальним постачальником теплової енергії до будівель є комунальне підприємство “Нововолинськтеплокомуненерго”. Загальна площа житлових приміщень, що опалюється, становить 13 058,6 тис. м². У будівлях одноквартирного типу переважає індивідуальна система енергопостачання: 1442 будівлі мають індивідуальні котли. З них 615 обладнані газовими котлами, 645 — електричними, 182 — твердопаливними.

Орієнтовна кількість споживачів, які отримують послуги з постачання теплової енергії, становить 35–40 тис. осіб. Загальна кількість особових рахунків — 15 336, з них фізичних осіб — 14 754, юридичних — 582.

Збирання та вивезення твердих побутових відходів у межах Нововолинської міської територіальної громади забезпечує комунальне підприємство “Виробниче управління комунального господарства Нововолинської міської ради”. Відходи збираються на полігоні твердих побутових відходів, прийнятому в експлуатацію у 2008 році. Загальна площа полігону становить 7,76 га.

На території громади розміщено 500 контейнерів для ТПВ, 101 — для збору ПЕТ-пляшок, 60 — для паперу та скла. Також встановлено 100 урн. Для збирання та тимчасового зберігання ресурсних побутових відходів громада розширює мережу контейнерів, однак залишається потреба в подальшому їх збільшенні.

Охоплення населення приватного сектору договорами на вивезення ТПВ становить 83%, упорядкованих багатоквартирних будинків — 88%. Частина мешканців приватного сектору самостійно утилізує частину побутових відходів — через захоронення, компостування або згодовування харчових решток домашнім тваринам.

Пасажирські перевезення в межах Нововолинської міської територіальної громади здійснюються за п’ятьма розробленими маршрутами загальною протяжністю 184,6 км. Станом на 2025 рік по маршрутах курсують 13 транспортних засобів. Транспортною інфраструктурою охоплено 86% населення громади. Середньомісячний обсяг перевезень на міських маршрутах — близько 6300 осіб, на приміських — 1500 осіб. Загальна кількість зупинок громадського транспорту в громаді — 62.

Забезпечення домогосподарств Нововолинської ТГ комунальними послугами відображено у *табл. 3.1* та на *рис. 3.1*.

Унаслідок руйнування житлового фонду постраждали 2 родини, що потребує цілеспрямованих заходів підтримки та відновлення.

ПОКАЗНИК	У МІСТАХ	У СЕЛЯХ	УСЬОГО
Частка домогосподарств, забезпечених централізованим водопостачанням, %	94	70	
Частка домогосподарств, забезпечених централізованим водовідведенням, %	56	2,4	
Частка домогосподарств, забезпечених централізованим газопостачанням, %			84
Частка домогосподарств, забезпечених послугами вивозу сміття, у загальній кількості домогосподарств об'єднаної територіальної громади, %	88 (багатоквартирні будинки)	83 (приватний сектор)	
Частка населення громади, охоплена транспортною інфраструктурою, %			86
Кількість родин, які постраждали від руйнувань житлового фонду (за наявності), од.		2	

Табл. 3.1 Забезпечення домогосподарств Нововолинської ТГ комунальними послугами та стан житлового фонду

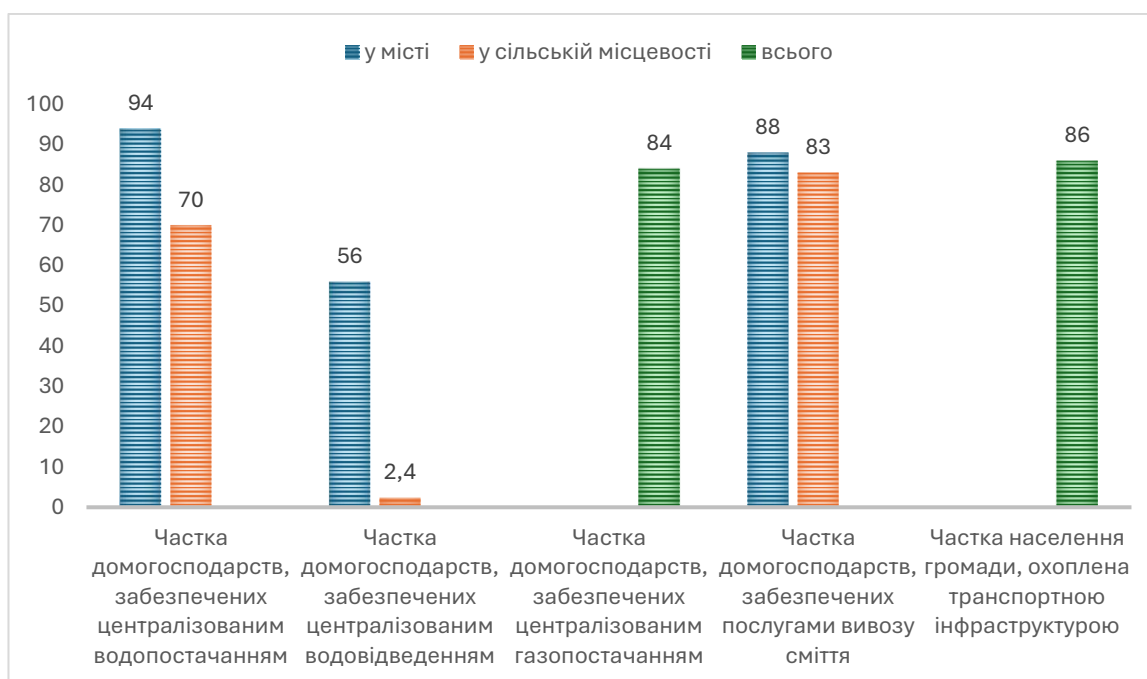

Рис. 3.1 Забезпечення домогосподарств Нововолинської ТГ комунальними послугами, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Комунальні послуги»:

Більшість населення громади охоплена централізованим водопостачанням (85% від загальної чисельності населення) та водовідведенням, однак зношеність трубопроводів створює серйозні ризики аварій і потребує капітального оновлення інфраструктури.

Індивідуальні системи опалення є переважним джерелом теплопостачання в одноквартирних будівлях. Послуги централізованого теплопостачання охоплюють значну частину населення (84% від загальної чисельності населення), проте варто посилити енергоефективність та модернізацію систем.

Система поводження з твердими побутовими відходами функціонує стабільно, однак існує потреба у розширенні мережі контейнерів і підвищенні охоплення приватного сектору договорами на вивезення ТПВ.

Громадський транспорт охоплює більшість населених пунктів громади, хоча кількість транспортних засобів і маршрутів залишається обмеженою. Це створює потенціал для розвитку більш інклюзивної та ефективної транспортної мережі.

Наявність постраждалих сімей внаслідок руйнування житла вимагає оперативного реагування та довгострокових рішень щодо їх підтримки та відновлення житлових умов.

4. ОСВІТА

Станом на 28 липня 2025 року у Нововолинській міській територіальній громаді функціонує 23 заклади освіти, включно з дошкільними, загальноосвітніми, позашкільними та професійно-технічними установами. Мережа освітніх закладів повністю відповідає реальним потребам населення громади.

Всі 100% закладів освіти мають безперешкодний доступ для осіб з обмеженою мобільністю, що свідчить про високий рівень фізичної доступності. Також 100% освітніх закладів громади облаштовані укриттями, що є надзвичайно важливим з огляду на безпекові виклики воєнного часу (табл. 4.1).

Інклюзивне навчання впроваджено у 82% закладів освіти. Для дітей, які мають висновки інклюзивно-ресурсного центру та подають заяву на зарахування, інклюзивна форма навчання забезпечується в обов'язковому порядку. Всі діти мають безперешкодний доступ до закладів незалежно від фізичних особливостей чи освітніх потреб.

У громаді також забезпечено повний доступ до освіти для всіх категорій дітей. Списковий склад дітей у 11 дошкільних закладах становить 1 452 дитини, що складає 97% від загальної кількості дітей віком від 1 до 6 років. На електронній черзі на 1 вересня 2025 року перебуває ще 450 дітей, усі вони будуть зараховані (табл. 4.2; рис. 4.1). Відповідно, жодна дитина дошкільного віку, зокрема діти з інвалідністю чи особливими освітніми потребами, не залишилась поза дошкільною освітою.

Аналогічна ситуація і в шкільній освіті: усі діти шкільного віку, зокрема й діти з інвалідністю або особливими освітніми потребами, охоплені навчанням у закладах загальної середньої освіти. Не зафіксовано жодних випадків, коли б дитина не мала доступу до шкільної або позашкільної освіти через гендерну, соціальну, фізичну чи географічну обмеженість. Причини, які зазвичай можуть перешкоджати доступу (віддаленість закладу, небезпечний маршрут, брак транспорту або інклюзивності), у громаді відсутні.

Також повноцінний доступ до професійної (професійно-технічної) освіти забезпечено для всіх дітей, включно з тими, які мають інвалідність.

Щодо гендерного складу працівників/ць освітніх закладів, у всіх типах установ переважають жінки. У закладах дошкільної освіти частка жінок становить 94 %, у закладах загальної середньої освіти — 84%, у позашкільних — 67 % (табл. 4.3; рис. 4.2). Такий дисбаланс є типовим для освітньої сфери й пояснюється низкою чинників: історичними традиціями фемінізації освіти, нижчим рівнем заробітної плати порівняно з іншими галузями, особливостями трудових обов'язків та очікуванням суспільства. Професійно-технічні заклади мають дещо вищу частку чоловіків серед працівників, хоча конкретне співвідношення наразі уточнюється.

ПОКАЗНИК	У МІСТІ			У СЕЛІ			У КОЖНОМУ СТАРОСТИНСЬКОМ У ОКРУЗІ		
	дошкільної	загальної середньої	позашкільної	дошкільної	загальної середньої	позашкільної	дошкільної	загальної середньої	позашкільної
Кількість закладів освіти, що знаходяться у територіальній громаді, один.	9	9	1	2	2	0	11	11	1
Частка закладів освіти із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і	33	77	100	0	0	0	0	11	100

санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм), %									
Частка закладів освіти в територіальній громаді, в яких організовано інклюзивне навчання, %	89	100	0	0	50	0	89	75	0

Табл. 4.1 Чисельність закладів освіти та їх інклюзивність у Нововолинській ТГ

ПОКАЗНИК	ДІВЧАТА			ХЛОПЦІ		
	у місті	у селі	у кожному старостинському окрузі	у місті	у селі	у кожному старостинському окрузі
Кількість дітей дошкільного віку, охоплених послугами дошкільної освіти (із загальної кількості дітей дошкільного віку), осіб	484	15	499	893	20	913
Кількість учнів з особливими освітніми потребами, осіб	17	0	17	43	4	47
Кількість дітей, охоплених позашкільною освітою, осіб	939	12	951	438	8	446

Табл. 4.2 Доступність та охоплення дітей освітніми послугами у Нововолинській ТГ за гендерною ознакою, осіб

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ				ЧОЛОВІКИ			
	до 29	30-44	45-59	60+	до 29	30-44	45-59	60+
Кількість працівників/ць закладів дошкільної освіти, осіб	29	115	178	89	1	4	4	16
Кількість працівників/ць закладів загальної середньої освіти, осіб	31	149	209	148	10	25	17	33
Кількість працівників/ць закладів позашкільної освіти, осіб	2	7	21	6	2	1	3	3

Табл. 4.3 Чисельність працівників/ць освітньої сфери у Нововолинській ТГ за гендерною та віковою ознаками, осіб

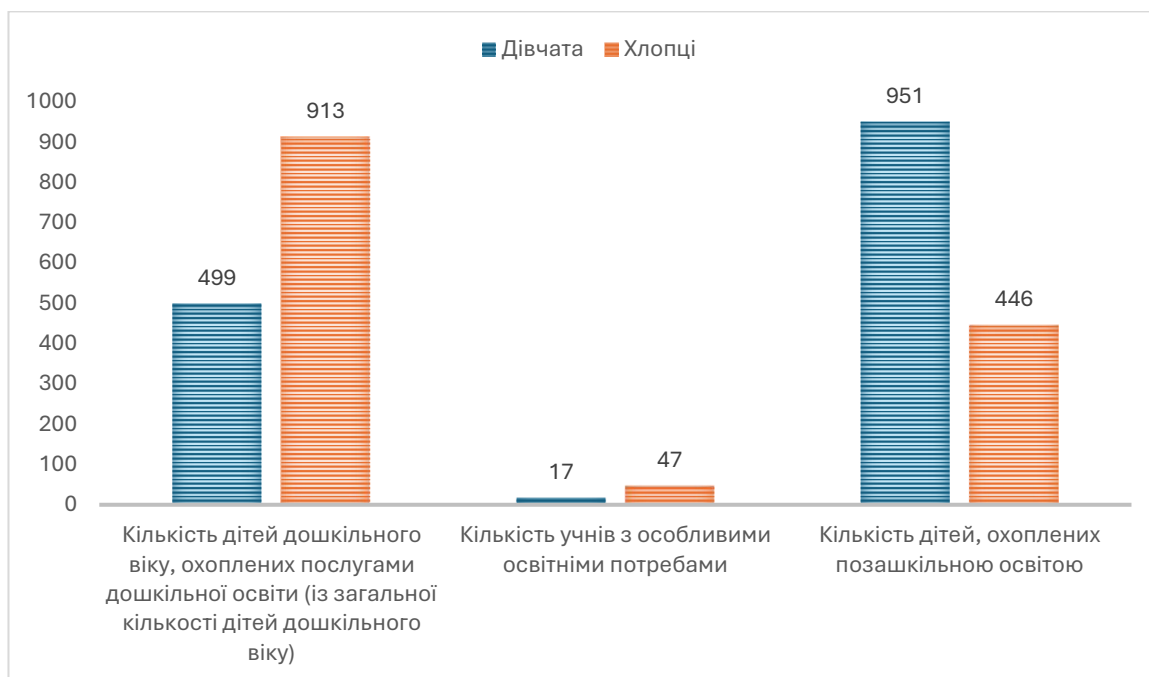

Рис. 4.1 Доступність та охоплення дітей освітніми послугами у Нововолинській ТГ за гендерною ознакою, осіб

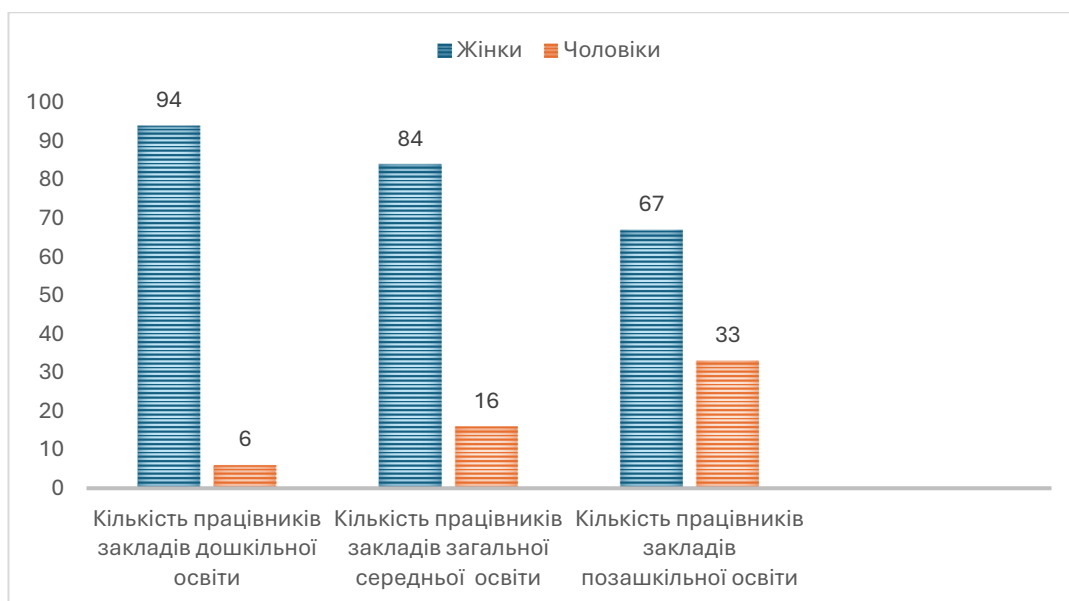

Рис. 4.2 Частка жінок та чоловіків серед працівників/ць освітньої сфери у Нововолинській ТГ, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Освіта»:

Мережа освітніх закладів громади є достатньою та ефективно функціонує, повністю відповідаючи потребам дітей дошкільного, шкільного та позашкільного віку. Відсутній дефіцит місць у садочках і школах, усі діти мають доступ до навчання.

Доступ до освіти в громаді є інклюзивним, рівним та безперешкодним — 100% закладів мають фізичну доступність, а 82% впроваджують інклюзивне навчання для дітей з особливими освітніми потребами. Це свідчить про високий рівень дотримання принципів рівності та недискримінації.

Усі діти, незалежно від статі, стану здоров'я чи соціального статусу, охоплені освітнім процесом. Не зафіксовано жодних випадків відсутності доступу до дошкільної, шкільної, позашкільної або професійної освіти.

Лише один навчальний заклад у громаді має доступ до укриття, що є значною проблемою для забезпечення безпеки учнів і персоналу під час воєнного стану. Відсутність відповідних захисних споруд у більшості закладів освіти ставить під загрозу життя і здоров'я дітей та працівників/ць, а також ускладнює організацію навчального процесу в умовах підвищеної небезпеки.

Спостерігається чітке гендерне домінування жінок у закладах освіти: найвищий показник у дошкільній освіті (94%), найнижчий — у позашкільній (67 %). Такий розподіл відображає загальнонаціональну тенденцію фемінізації освітньої галузі. Причинами можуть бути нижча оплата праці, соціальні очікування, стереотипи щодо «жіночої» професії, комфортність графіку тощо.

Жодна категорія дітей не зазнає дискримінації за ознакою статі або інвалідності. Освітнє середовище громади можна визнати відкритим, безпечним і таким, що відповідає принципам доступності, інклюзії та гендерної рівності.

5. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

За офіційними даними Нововолинського управління Володимир-Волинської філії Волинського обласного центру зайнятості, станом на звітний період було зареєстровано:

- серед жінок:
 - 2 особи віком 15–18 років,
 - 53 особи віком 19–29 років,
 - 127 особи віком 30–44 років,
 - 101 особи віком 45–59 років,
 - 8 особи віком 60–64 роки,
 - 1 особи віком 65–70 років.
- серед чоловіків:
 - 2 особи віком 15–18 років,
 - 15 особи віком 19–29 років,
 - 36 особи віком 30–44 років,
 - 42 особи віком 45–59 років,
 - 1 особи віком 60–64 роки.

Ці дані свідчать про вищу кількість зареєстрованих безробітних серед жінок, особливо у вікових групах 30–59 років (табл. 5.1; рис. 5.1).

У громаді зареєстровано 3178 фізичних осіб-підприємців. Із загальної кількості підприємств, 1159 очолюються жінками з чого очевидно, що жінки відіграють активну роль у веденні бізнесу.

За даними Управління Пенсійного фонду України в м. Нововолинську:

- Частка зайнятих, які є роботодавцями, становить 172 особи.
 - Частка осіб, що працюють неповний робочий день — 791 особа.
- Середньомісячна заробітна плата у громаді становить 20 355 грн.

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ						ЧОЛОВІКИ					
	15-18	19-29	30-44	45-59	60-64	65-70	15-18	19-29	30-44	45-59	60-64	65-70
Кількість зареєстрованих безробітних, осіб	2	53	127	101	8	1	2	15	36	42	1	
Кількість зареєстрованих ФОП, осіб	3178											
Чисельність підприємств, зареєстрованих у громаді які очолюються жінками, од.	1159											
Частка зайнятих, які є роботодавцями, %	172											
Частка зайнятих, що працюють неповний робочий день, %	791											
Середньомісячна заробітна плата жінок і чоловіків, грн.	20355											

Табл. 5.1 Зайнятість, підприємництво та рівень оплати праці у Нововолинській ТГ за гендерною ознакою

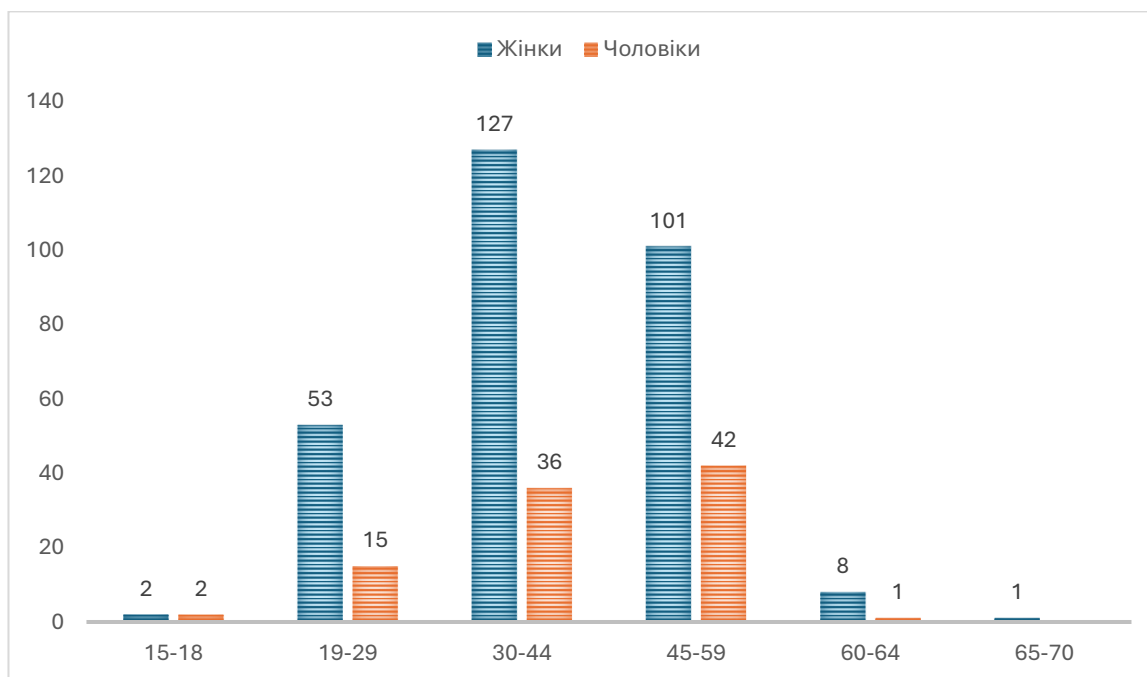

Рис. 5.1 Кількість зареєстрованих безробітних у Нововолинській ТГ, осіб

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Зайнятість»:

Частка безробітних у загальній структурі населення Нововолинської, Чорноморської, Миргородської, Хотинської та Звягелівської громад становить менш ніж 1%. Найменший показник зафіксовано у Хотинській громаді — 0,11%, найбільший — у Нововолинській (0,82%). Серед зареєстрованих безробітних переважають жінки — понад 70%, зокрема у Хотинській громаді цей показник сягає 81%, а в Нововолинській — 75% (рис. 5.2). Така ситуація частково зумовлена тим, що офіційна статистика не відображає повною мірою реальну картину: чоловіки часто не реєструються у центрах зайнятості через мобілізаційні обмеження — вони можуть бути мобілізовані до ЗСУ чи інших силових структур, перебувати у резерві або мати обмеження на виїзд з місця проживання. Унаслідок цього частина чоловіків працює неофіційно або не шукає офіційного працевлаштування через ризик призову. Натомість жінки активніше шукають легальну роботу та частіше звертаються до державних інституцій, у тому числі до центрів зайнятості, оскільки нерідко мають на утриманні дітей чи родичів, прагнуть стабільного доходу і соціальних гарантій, а також зацікавлені у підвищенні або зміні кваліфікації.

Найбільшою є кількість зареєстрованих безробітних серед жінок віком 30–59 років, що може свідчити про певні бар'єри для зайнятості жінок середнього віку.

Частка жінок у підприємницькій діяльності є суттєвою, з понад тисячею підприємств під їхнім керівництвом.

Відносно високий рівень середньої заробітної плати може свідчити про достойний рівень оплати праці в офіційно зайнятих секторах.

Потребує додаткової уваги проблема молоді, яка не залучена до навчання чи праці, а також відсутність повних даних про структуру зайнятості за секторами та рівень зайнятості населення загалом.

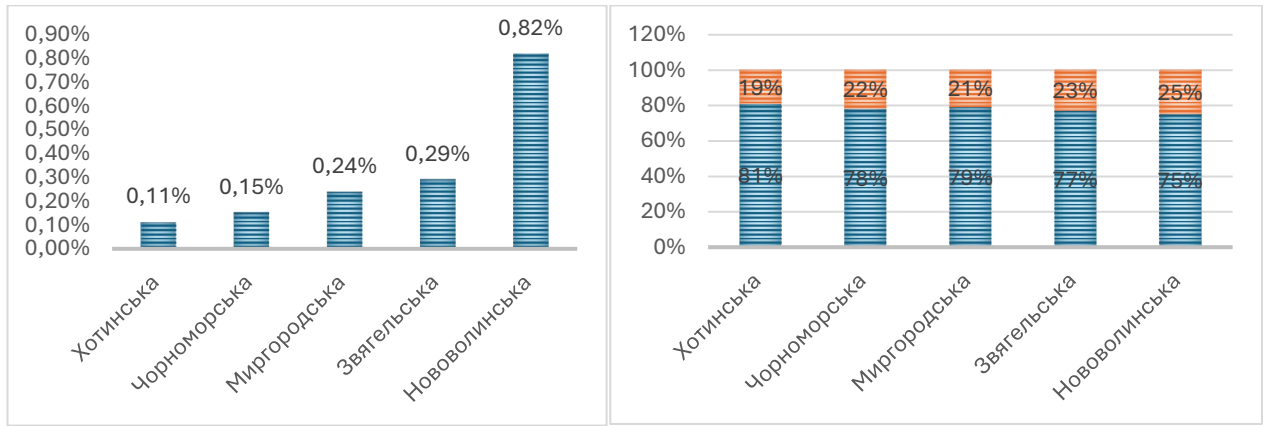

Рис. 5.2 Частка безробітного населення у загальній чисельності населення громади, % та частка жінок та чоловіків у загальній чисельності безробітних громадян, %

6. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У Нововолинській міській територіальній громаді медичну допомогу надають комунальні некомерційні підприємства: «Нововолинський центр первинної медико-санітарної допомоги», «Нововолинська центральна міська лікарня» та «Нововолинська міська стоматологічна поліклініка» (табл. 6.1). Загальна кількість працівників/ць закладів охорони здоров'я становить 695 осіб, з яких 591 (85 %) — жінки (рис. 6.1).

Розподіл персоналу за категоріями має такий вигляд: керівники структурних підрозділів — 33 особи, з них 23 жінки; лікарі — 161 особа, у тому числі 94 жінки; середній медичний персонал налічує 277 осіб, з яких 275 — жінки; молодший медичний персонал — 130 осіб, усі жінки; інші (немедичні) працівники — 127 осіб, з них 92 жінки. Жінки значно переважають серед працівників/ць системи охорони здоров'я, особливо в категоріях середнього та молодшого медичного персоналу, що свідчить про фемінізацію галузі. Серед керівників/ць структурних підрозділів 70% складають жінки, хоча загалом у системі охорони здоров'я громади їх частка перевищує 80%.

За демографічними показниками, у 2024 році в громаді народилося 366 осіб, у 2023 році — 442, а у 2022 році — 468. Така динаміка свідчить про поступове зниження народжуваності протягом останніх трьох років, що вказує на необхідність перегляду демографічної політики на місцевому рівні (рис. 6.2).

Щодо смертності, у 2024 році померло 306 осіб (52% — чоловіки, 48% — жінки), у 2023 році — 276 осіб (48% чоловіків, 52% жінок), а у 2022 році — 254 особи (57% чоловіків, 43% жінок). Спостерігається стабільний рівень загальної смертності з незначними коливаннями, проте з переважанням чоловіків серед померлих (рис. 6.3). Це підкреслює потребу у впровадженні гендерно чутливих заходів профілактики та охорони здоров'я.

Статистичні показники охорони здоров'я населення Нововолинської ТГ за гендерною та віковою ознаками відображено у табл. 6.2.

За нозологіями, у 2022, 2023 та 2024 роках серед жінок і чоловіків найпоширенішими були захворювання системи кровообігу. Це вимагає посилення профілактичної роботи, особливо серед осіб віком 45 років і старше, незалежно від статі.

ПОКАЗНИК	У МІСТАХ	У СЕЛАХ	УСЬОГО
Частка закладів охорони здоров'я, які мають укладені договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, %	100	25	100
Частка закладів охорони здоров'я приватної форми власності, які надають медичну допомогу на території сільських територіальних громад і мають укладені договори з Національною службою здоров'я України про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, %	25	-	25
Частка закладів охорони здоров'я із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси та санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм), %	100	-	100
Частка аптечних закладів на території територіальної громади, які мають укладені договори з Національною службою здоров'я України про реімбурсацію за програмою медичних гарантій, %	95	-	95

Табл. 6.1 Чисельність закладів охорони здоров'я у Нововолинській ТГ, %

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ						ЧОЛОВІКИ					
	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+
Кількість медичних працівників/ць в закладах охорони здоров'я, осіб	-	591					-	104				
Частка споживачів медичних послуг первинної медичної допомоги, які подали декларацію про вибір лікаря у місті	4828	2753	5699	5203	5898	2457	5023	2695	5223	4314	3906	814
Частка споживачів медичних послуг первинної медичної допомоги, які подали декларацію про вибір лікаря у селі	0											
Смертність дітей у віці до 5 років, випадків	0						0					
Кількість смертей чоловіків від цереброваскулярних хвороб у віці 30-59 років, на 1000 чоловіків відповідного віку, випадків	0,5											
Кількість смертей від злоякісного новоутворення молочної залози у віці 30-59 років, на 1000 осіб відповідного віку, випадків	0,09											
Кількість хворих з уперше встановленим діагнозом ВІЛ, на 1000 населення, осіб	0	0	4	2	0	0	0	0	8	1	0	0

Табл. 6.2 Статистичні показники охорони здоров'я населення Нововолинської ТГ за гендерною та віковою ознаками

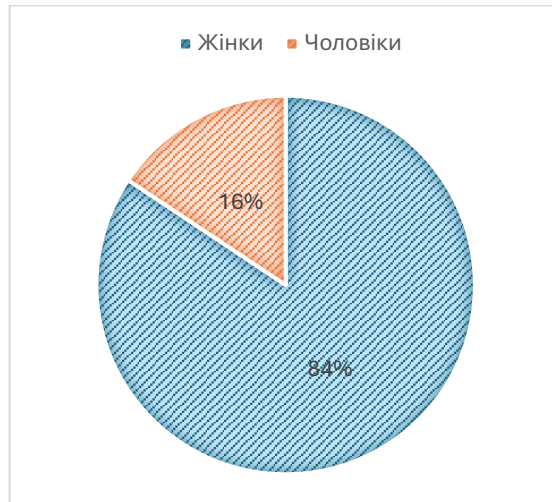

Рис. 6.1 Частка жінок та чоловіків серед працівників/ць сфери охорони здоров'я Нововолинської ТГ, %

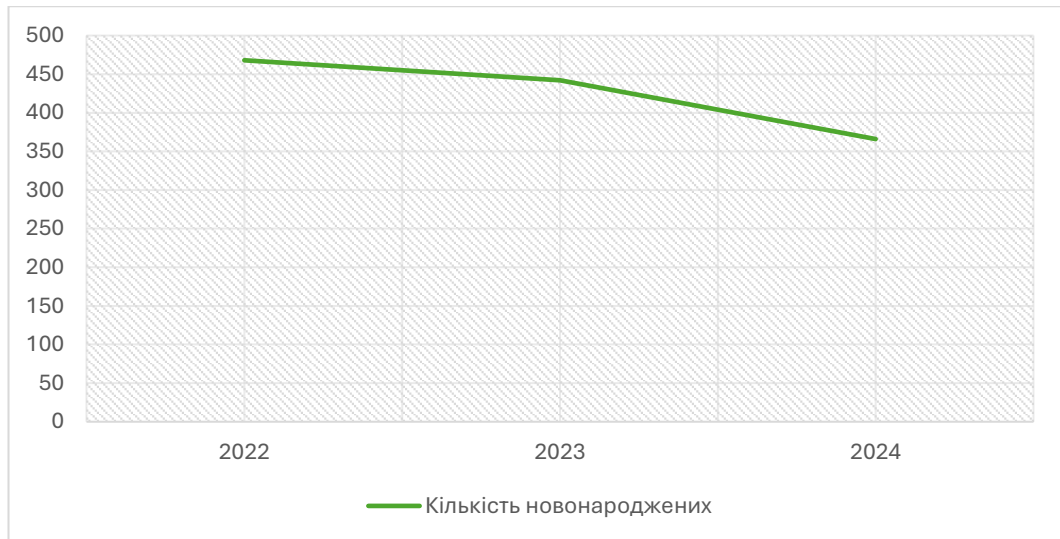

Рис. 6.2 Динаміка народжуваності у Нововолинській ТГ, осіб

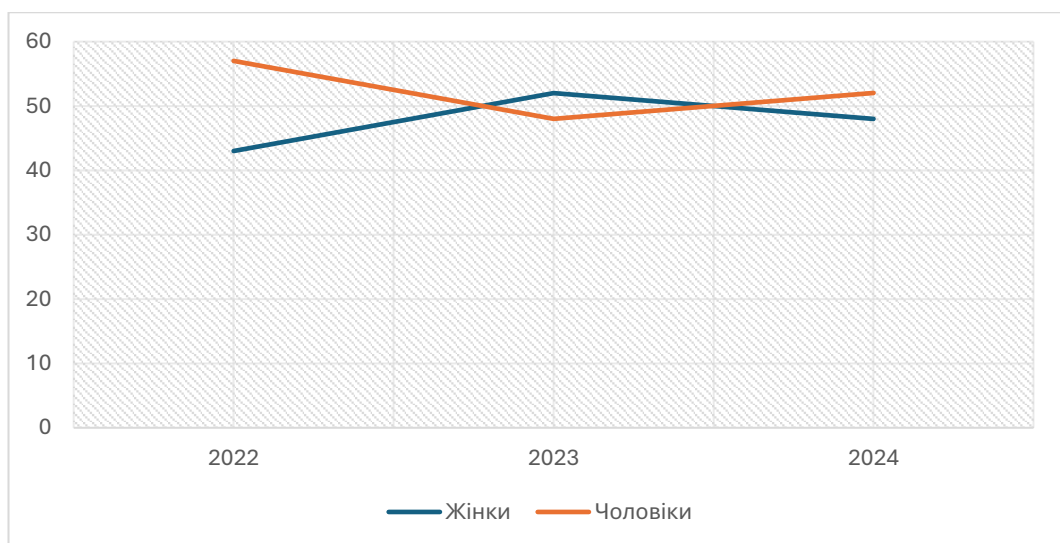

Рис. 6.3 Динаміка смертності у Нововолинській ТГ за гендерною ознакою, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Охорона здоров'я»:

Медична система Нововолинської міської територіальної громади забезпечена кваліфікованим персоналом, переважна більшість якого — жінки, що свідчить про фемінізацію галузі охорони здоров'я.

Незважаючи на значну кількість працівників/ць, існує потреба в підтримці та розвитку керівних кадрів, оскільки серед них менша частка жінок порівняно з загальним персоналом.

Демографічна ситуація в громаді характеризується поступовим зниженням народжуваності, що потребує уваги з боку місцевої влади та коригування демографічної політики.

Загальний рівень смертності залишається стабільним, однак переважання чоловіків серед померлих вказує на необхідність цілеспрямованих заходів з охорони здоров'я саме для чоловічої частини населення.

Поширеність захворювань системи кровообігу у всіх вікових і статевих групах підкреслює важливість посилення профілактичної роботи та формування здорового способу життя серед мешканців громади, особливо для осіб середнього та старшого віку.

Врахування гендерних особливостей у стратегіях охорони здоров'я дозволить більш ефективно адресувати потреби населення і підвищити рівень здоров'я громади загалом.

7. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У Нововолинській громаді за соціальний захист відповідають наступні установи: Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) виконавчого комітету Нововолинської міської ради, Нововолинський міський центр соціальних служб, Нововолинська міська організація Товариства Червоного Хреста України. Також у громаді діють відділення поліції, служба у справах дітей та ВОБ фонд "Карітас-Волинь". Частина з цих закладів є інклюзивними, що забезпечує доступність послуг для людей з інвалідністю та інших вразливих категорій населення.

За період з 2022 по 2025 рік не простежується сталої тенденції у співвідношенні жінок та чоловіків серед надавачів соціальних послуг: частка представників кожної статі змінювалася від року до року, періодично переважаючи то на користь жінок, то на користь чоловіків. У 2022 році чоловіки становили 25 осіб, жінки – 41 особу; у 2023 році чоловіків було 33, жінок – 22; у 2024 – відповідно 19 і 15 осіб; а у 2025 році знову зросла кількість чоловіків до 59, тоді як жінок – 21 (табл. 7.1; рис. 7.1). Щодо отримувачів соціальних послуг, у 2022 році серед них було 30 чоловіків і 36 жінок, у 2023 – 21 чоловік і 34 жінки, у 2024 – 12 і 22 відповідно, а у 2025 році – 35 чоловіків і 45 жінок (табл. 7.1; рис. 7.2).

Співвідношення надавачів та отримувачів соціальних послуг становить 100%, що свідчить про баланс у системі надання та споживання соціальної підтримки.

Варто також відзначити, що частка осіб з інвалідністю, які не отримують соціальної підтримки (соціальний супровід, виплати тощо), за останні роки коливається: у 2022 році це було 3 особи (4%), у 2023 – 8 осіб (9%), у 2024 – 11 осіб (18%), а у 2025 – 8 осіб (17%). Щодо сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, а також дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, усі сім'ї з дітьми з інвалідністю отримують необхідну соціальну підтримку.

Інклюзивність закладів соціального захисту в громаді оцінюється як достатня: у більшості установ облаштовані пандуси, ліфти та санвузли для осіб з інвалідністю. Послуги доступні для літніх людей, батьків із дітьми, осіб без реєстрації, внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Також діють мобільні бригади та виїзні соціальні працівники, які обслуговують віддалені села громади, що сприяє розширенню охоплення соціальною підтримкою.

Щодо гендерного складу надавачів соціальних послуг, він змінюється з року в рік, проте спостерігається тенденція до збільшення кількості чоловіків у цій сфері. Середній розмір заробітної плати соціальних працівників/ць у Нововолинській громаді становить 12 000,00 грн.

Серед отримувачів соціальних послуг переважають жінки, особливо старшого віку, одинокі матері та ВПО. Чоловіки звертаються за допомогою значно рідше, що може бути пов'язано з відсутністю довіри, стигматизацією чи віддаленістю від центрів надання послуг. Особливу увагу слід приділити потребам молоді, осіб з інвалідністю та одиноких людей, аби підвищити їхню залученість до соціальної підтримки.

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ							ЧОЛОВІКИ							УСЬОГО
	0-9	10-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+	0-9	10-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+	
Кількість надавачів соціальних послуг, осіб	21							59							80
Кількість отримувачів базових соціальних послуг, осіб (за видами соціальних послуг)	124	488	517	1200	1178	1788	585	91	473	193	381	588	755	156	8517

Кількість осіб з інвалідністю, які одержують державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію у місті			3	15	13	4				9	85	61	11		
Кількість осіб з інвалідністю, які одержують державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію у селі					1					2	1	5			
Кількість людей пенсійного віку, які перебувають у геріатричних установах, осіб															0
Кількість людей пенсійного віку, які потребують соціальної допомоги у геріатричних установах, осіб															0
Кількість осіб які перебувають у складних життєвих обставинах, осіб	29	300	41	229	192	3	0	22	302	35	49	151	0	0	1353
Кількість внутрішньо переміщених осіб, які проживають у місцях тимчасового проживання	13	12	11	22	13	12	4	6	10	8	3	11	14	0	139

Табл. 7.1 Соціальні послуги та підтримка в Нововолинській ТГ за гендерною та віковою ознаками, осіб

ПОКАЗНИК	У МІСТАХ	У СЕЛАХ	УСЬОГО
Кількість сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах	361	21	382
Кількість багатодітних сімей (3 і більше дітей)	587	50	637
Кількість дитячих будинків сімейного типу	4	3	7
Кількість прийомних сімей	2	1	3
Кількість сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю	194	23	217
Кількість сімей з дітьми, в яких батько / мати є особою з інвалідністю	13	-	13

Табл. 7.2 Статистика сімей у Нововолинській ТГ, які потребують соціальної підтримки

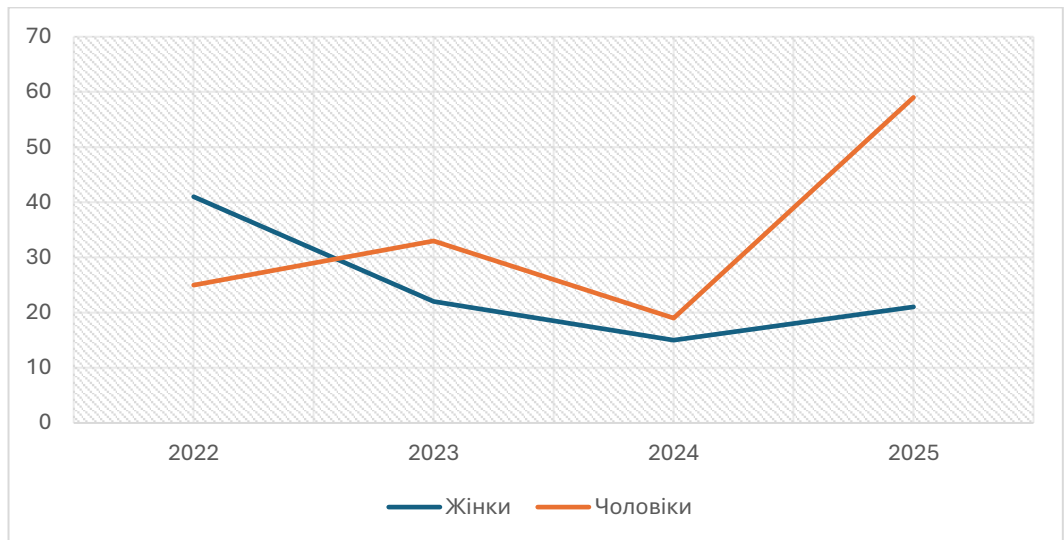

Рис. 7.1 Динаміка у співвідношенні жінок і чоловіків серед надавачів соціальних послуг у Нововолинській ТГ, осіб

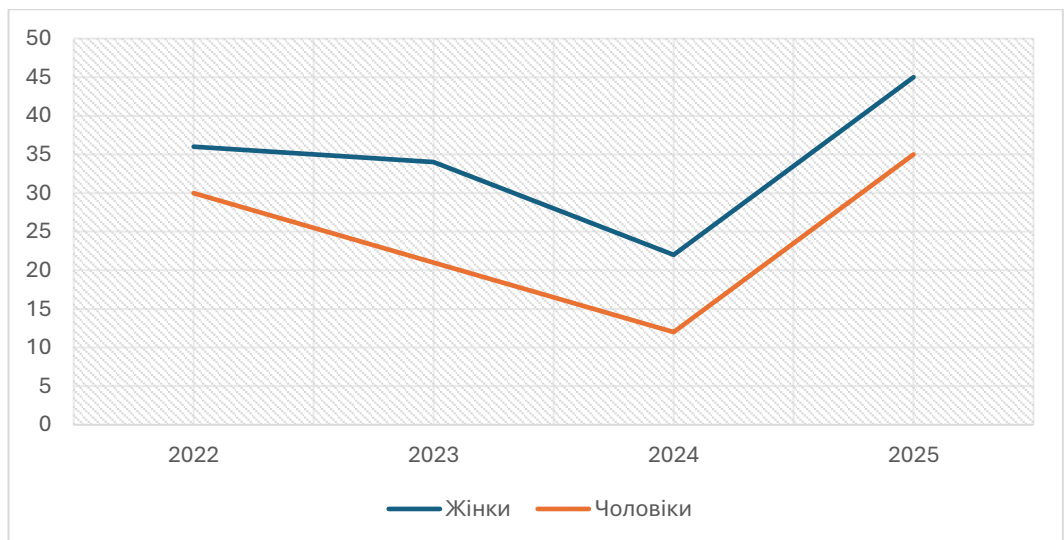

Рис. 7.2 Динаміка у співвідношенні жінок і чоловіків серед отримувачів соціальних послуг у Нововолинській ТГ, осіб

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Соціальний захист»:

У громаді функціонує достатня кількість закладів соціального захисту з високим рівнем інклюзивності, що забезпечує доступність послуг для осіб з інвалідністю, літніх людей, ВПО та інших вразливих категорій.

Спостерігається зміна гендерного складу надавачів соціальних послуг із тенденцією збільшення кількості чоловіків, тоді як серед отримувачів переважають жінки, особливо старшого віку та самотні матері.

Частина осіб з інвалідністю та сімей у складних життєвих обставинах не отримують соціальної підтримки, що пов'язано з бар'єрами інформаційного, процедурного та кадрового характеру.

Попит на соціальні послуги зростатиме, особливо у напрямках денних центрів для людей похилого віку, реабілітації та супроводу дітей з інвалідністю, а також психологічної підтримки для ветеранів та чоловіків із ПТСР.

8. КУЛЬТУРА

Станом на дату написання гендерного профілю Нововолинської ТГ громаді у культурному секторі функціонує 9 установ. Загальна кількість будівель, що охоплює сектор – 15 об'єктів (*табл. 8.1*).

Культурні заклади громади представляють:

- Нововолинський Міський Палац культури.
- Філія «Будинок культури селища Благодатне» Нововолинського міського палацу культури
- Філія «Міський клуб» Нововолинського міського палацу культури.
- Нововолинська школа мистецтв.
- Нововолинська централізована бібліотечна система, яка включає:
 - Філію №1 «Центральна бібліотека» Нововолинської централізованої бібліотечної системи;
 - Філію №2 «Бібліотека для дітей та юнацтва» Нововолинської централізованої бібліотечної системи;
 - Філію №3 Нововолинської централізованої бібліотечної системи;
 - Філію №4 селища Благодатне Нововолинської централізованої бібліотечної системи;
 - Філію №5 села Грибовиця Нововолинської централізованої бібліотечної системи;
 - Філію №6 Грядівського старостинського округу Нововолинської централізованої бібліотечної системи;
 - Філію №7 Нововолинської централізованої бібліотечної системи.
- Філія «Будинок культури села Грибовиця» Нововолинського міського палацу культури.
- Філія «Будинок культури Грядівського старостинського округу Нововолинського міського палацу культури.
- Нововолинський історичний музей.
- Тишковичівський міський клуб.

Частка установ, що обладнані спеціалізованими засобами для безперешкодного доступу маломобільних та осіб з обмеженими можливостями становить 26,6%.

Станом на 2025 рік в секторі культури працюють 134 особи. Проводячи градацію працюючих за ознакою статі, відмітимо, що в секторі працюють 126 жінок (94% від усіх працівників) та 8 чоловіків (6% від усіх працівників сектору) (*табл. 8.2; рис. 8.1*).

Станом на 01.01.2024 міські заклади культури відвідали близько 34732 осіб (Палац Культури Нововолинська – 16144 особи; Міський клуб – 3277 осіб; Школа мистецтв – 416 осіб; Міські бібліотеки – 8748 осіб; Історичний музей – 6147 осіб).

Детальний аналіз гендерного складу користувачів культурних послуг також свідчить про перевагу жінок. Загалом, культурними послугами скористалося близько 23617 жінок (68% від загального числа відвідувачів) та 11115 (32%) чоловіків (*табл. 8.2; рис. 8.2*).

Оцінюючи сільське населення, як відвідувачів культурних послуг, спостерігаємо наступні диспропорції. Станом на 01.01.2024 селищні заклади культури відвідало 5161 осіб (Будинок культури смт. Благодатне – 3277 осіб; Селищні бібліотеки – 972 особи; Клуб Грибовиця – 300 осіб; Клуб Гряди – 432 особи; Клуб Тишковичі – 180 осіб).

Співвідношення чоловіків та жінок серед відвідувачів культурних закладів у селищних установах культури дещо збалансованіше, а саме 2942 (57%) жінок та 2214 (43%) чоловіків.

Це може свідчити про те, що жінки загалом активніше залучені до культурного життя громади, тоді як участь чоловіків є меншою, ймовірно через зайнятість, упередження щодо культурного дозвілля або брак інтересу.

З метою детального аналізу завантаженості в культурній сфері визначимо співвідношення працівників/ць культурної сфери до користувачів культурних послуг. Це дозволить зрозуміти, скільки відвідувачів у місті та у селі припадає на одного працівника/цю культурного сектору. У місті дане співвідношення становить 110 працівників/ць на 34732 відвідувачів (1 до 316 відвідувачів), а у селищних населених пунктах 24 працівника/ці на 5161 відвідувачів (1 до 215 відвідувачів). Отже, в середньому один працівник/ця культурної сфери обслуговує понад 280 відвідувачів, що свідчить про значне навантаження на персонал та потребу в оптимізації ресурсів для забезпечення якості культурних послуг.

Також нами було проведено аналіз співвідношення кількості відвідувачів до кількості будівель в культурному секторі. Загалом, на 15 об'єктів культури припадає 39893 відвідувачів. Провівши аналіз відвідувачів на 1 м² площі будівель було визначено, що найпопулярнішим для відвідуваності є Нововолинський історичний музей (має показник завантаженості на 1-ю площі 15,37 відвідувачів). Крім того, сприятливий рівень відвідуваності спостерігається у Бібліотеках, що пов'язано з їх швидкою модернізацією під молодіжні простори (показник 8,27) та у міському клубі (показник 8,05). Найменш відвідуваними об'єктами на 1-цю площі є Нововолинська школа мистецтв (0,28), Грибовицький клуб (0,75) та Клуб Гряди (0,84).

ПОКАЗНИК	У МІСТАХ	У СЕЛАХ	УСЬОГО
Кількість закладів культури а) бібліотеки б) музеї в) галереї г) заповідники г) виставкові зали д) театри е) філармонії є) концертні організації ж) мистецькі колективи з) кінотеатри и) кіновідеопрокатні підприємства, об'єднання і) палаци і будинки культури, інші клубні заклади, студії ї) центри народної творчості, центри народної культури, центри культурних послуг й) парки культури та відпочинку	а) 4 б) 1 і) 2 ї) 1	а) 3 б) 1 і) 3	15
Частка закладів культури із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм), %	37,5	14,3	26,7
Кількість аматорських формувань в закладах культури територіальної громади	2 (НШМ) 7 (палац культури)	1 (Філія "БК с. Грибовиця" НМПК)	10

Табл. 8.1 Культурні установи Нововолинської ТГ та рівень їх доступності

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ						ЧОЛОВІКИ					
	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+
Кількість надавачів культурних послуг	54	2	24	36	15				11	19	13	
Частка користувачів послугами закладів культури у місті, %	68						32					
Частка користувачів послугами закладів культури у селі, %	57						47					
Кількість відвідувачів аматорських формувань закладів культури територіальної громади	380		450	50			222		113			

Табл. 8.2 Чисельність надавачів та користувачів послугами закладів культури Нововолинської ТГ за гендерною та віковою ознаками

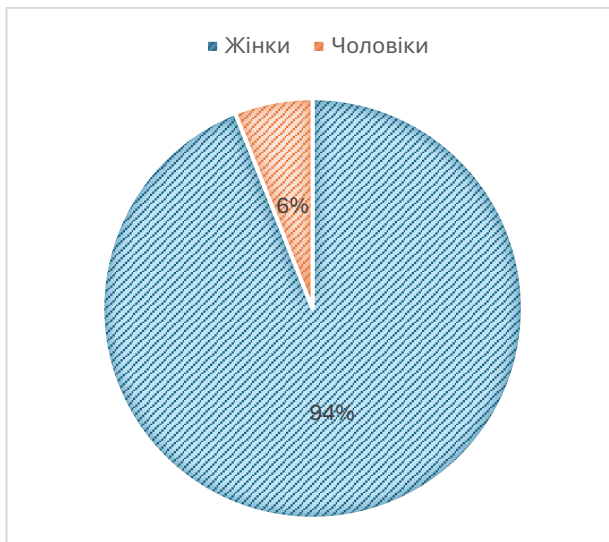

Рис. 8.1 Частка жінок та чоловіків серед надавачів послуг закладів культури Нововолинської ТГ, %

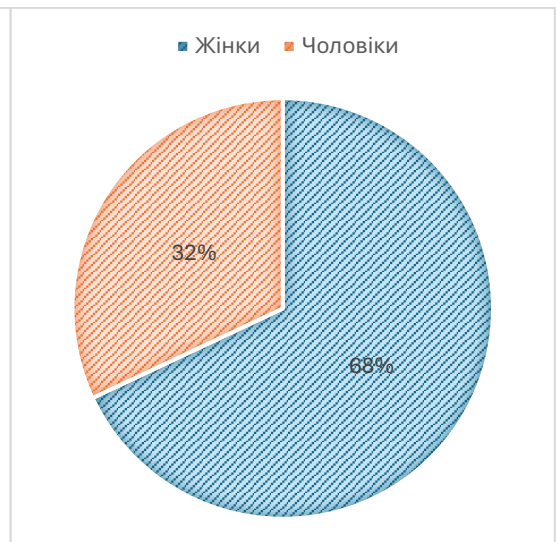

Рис. 8.2 Частка жінок та чоловіків серед користувачів послугами закладів культури Нововолинської ТГ, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Культура»:

У Нововолинській громаді функціонує достатня кількість культурних установ, проте рівень їх інклюзивності є недостатнім — лише 26,6% закладів обладнані засобами доступу для осіб з обмеженою мобільністю, що вказує на потребу в покращенні архітектурної доступності та врахуванні думки людей з інвалідністю при формуванні культурної політики. Гендерний склад працівників у секторі культури є значно дисбалансованим — 94% персоналу становлять жінки, що свідчить про фемінізацію цієї сфери як у місті, так і в сільській місцевості. Серед користувачів культурних послуг також переважають жінки: у місті — 68%, у селі — 57%, що може свідчити про більшу зацікавленість жінок у культурному житті громади або кращу відповідність заходів їхнім інтересам. Найбільшим попитом користуються музейні, бібліотечні та клубні послуги, однак відсутні дані щодо диференціації культурних уподобань за статтю, віком або соціальним статусом. У громаді не зафіксовано механізмів систематичного врахування думок жінок, чоловіків чи осіб з інвалідністю під час планування культурних програм, що є слабким місцем у забезпеченні рівного доступу. Водночас аналіз завантаженості об'єктів культури свідчить про потребу в оновленні або оптимізації мережі установ — особливо в сільській місцевості, де співвідношення користувачів до персоналу вище. Бракує сучасних культурних просторів для молоді, підлітків, людей з інвалідністю та осіб старшого віку, що створює передумови для подальшого планування інклюзивної, збалансованої та гендерно чутливої культурної політики громади.

9. ФІЗКУЛЬТУРА ТА СПОРТ

У громаді функціонує 15 закладів фізичної культури та спорту, усі з яких мають безперешкодний доступ для осіб з інвалідністю (табл. 9.1). Проте, громаді бракує спеціалізованих закладів з інваспорту, що є важливим для соціальних і вікових груп із особливими потребами, як у місті, так і в сільській місцевості.

У сфері фізичної культури та спорту у громаді налічується 25 надавачів послуг, з яких 13 — чоловіки та 12 — жінки. Серед відвідувачів спортивних секцій приблизно 40% становлять дівчата, а юнаків — 60% осіб (табл. 9.2; рис. 9.1; рис. 9.2).

Щодо участі у заходах фізичної культури та спорту, то серед учасників 263 — жінки та 876 — чоловіки. Загальна кількість користувачів послуг у цій сфері становить 2145 осіб, з них 1328 — чоловіки, а 817 — жінки. За останніми даними, у спортивних секціях найбільше відвідувачів серед хлопців, а дівчата становлять значну частку користувачів. Для молоді пропонуються різноманітні спортивні заходи, які враховують інтереси як хлопців, так і дівчат.

Фінансування спортивної інфраструктури здійснюється з урахуванням потреб користувачів послуг, включаючи думки як чоловіків, так і жінок, хлопців і дівчат, а також осіб з інвалідністю. Останні складають близько 0,02% від загальної кількості відвідувачів занять з фізкультурно-спортивної реабілітації. Проте після початку повномасштабного військового вторгнення РФ цей показник не зазнав суттєвих змін.

ПОКАЗНИК	У МІСТАХ	У СЕЛАХ	УСЬОГО
Кількість закладів фізичної культури та спорту: а) спортивні клуби б) дитячо-юнацькі спортивні школи в) заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання г) школи вищої спортивної майстерності ґ) центри олімпійської підготовки д) центри студентського спорту закладів вищої освіти е) фізкультурно-оздоровчі заклади є) центри фізичного здоров'я населення ж) центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю	15	-	15
Частка закладів фізичної культури та спорту із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм)	15	-	15

Табл. 9.1 Чисельність закладів фізичної культури та спорту у Нововолинській ТГ та рівень їх доступності

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ						ЧОЛОВІКИ					
	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+
Кількість надавачів послуг у сфері фізичної культури та спорту			12						13			
Кількість вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл / дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю / спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю паралімпійського та	231						220	2				

дефлімпійського резерву												
Кількість осіб, що відвідують спортивні секції	263						887					
Кількість осіб, що беруть участь у заходах фізичної культури і спорту	380	550	50				120	260	20			

Табл. 9.2 Чисельність надавачів та користувачів послугами у сфері фізичної культури та спорту у Нововолинській ТГ за гендерною та віковою ознаками, осіб

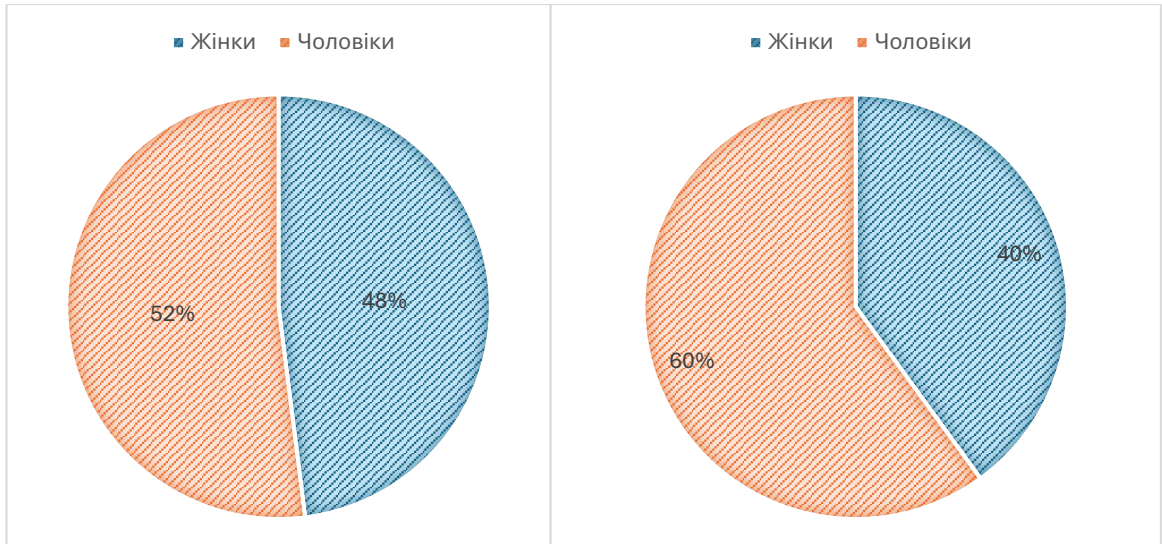

Рис. 9.1 Частка жінок та чоловіків серед надавачів послуг у сфері фізичної культури та спорту у Нововолинській ТГ, %

Рис. 9.2 Частка жінок та чоловіків серед користувачів послугами у сфері фізичної культури та спорту у Нововолинській ТГ, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Спорт»:

Співвідношення чоловіків і жінок серед надавачів послуг у сфері спорту є майже рівним, що свідчить про гендерну збалансованість працівників у цій галузі.

Серед відвідувачів спортивних секцій переважають юнаки, проте дівчата становлять значну частку (40%), що свідчить про зацікавленість обох статей у заняттях спортом.

Участь у спортивних заходах значно більша серед чоловіків, ніж серед жінок, що може вказувати на потребу розвитку програм, більш орієнтованих на жіночу аудиторію.

Всі спортивні заклади у громаді мають безперешкодний доступ для осіб з інвалідністю, що є важливим кроком до інклюзивності у сфері спорту.

Незважаючи на наявність спортивної інфраструктури, у громаді відчувається брак спеціалізованих закладів для інваспорту, що потребує уваги у подальшому розвитку.

Думки та потреби різних груп користувачів — жінок, чоловіків, хлопців, дівчат і осіб з інвалідністю — враховуються при прийнятті рішень щодо фінансування спортивної інфраструктури, що сприяє більш збалансованому розвитку спорту.

Частка осіб з інвалідністю, які відвідують заняття з фізкультурно-спортивної реабілітації, поки що незначна і не змінилася суттєво після початку військового конфлікту, що може свідчити про необхідність активізації підтримки цієї категорії.

10. АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ

У Нововолинській міській територіальній громаді функціонує сучасна система надання адміністративних послуг, представлена також двома віддаленими робочими місцями управління ЦНАП у селах Гряди та Грибовиця і територіальним підрозділом у селищі Благодатне (*табл. 10.1*). На період дії воєнного стану тимчасово призупинено виїзний прийом адміністратора управління ЦНАП на віддалене робоче місце у селі Грибовиця. Загалом мережа забезпечує надання понад 150 видів адміністративних послуг для жителів громади.

Станом на 2025 рік у структурі ЦНАП працює 23 осіб, з яких 21 — жінки (91%), і лише 2 — чоловіки (9%) (*рис. 10.1*). Таким чином, ЦНАП є фемінізованим робочим простором, що свідчить про активне залучення жінок до сфери надання публічних послуг.

У першому півріччі 2025 року до управління ЦНАП звернулося 15 107 заявників. Хоча статистика за віком та гендером відвідувачів не ведеться, можна виокремити певні тенденції у зверненнях. Зокрема, жінки найчастіше звертаються з питань оформлення субсидій, соціальних виплат, реєстрації місця проживання дітей. Натомість чоловіки переважно звертаються щодо питань земельних відносин, реєстрації бізнесу, а також оформлення паспортних документів.

Для забезпечення доступності послуг ЦНАП вживає низку інклюзивних заходів. Приміщення обладнане пандусом, кнопкою виклику та адаптованим санвузлом. За потреби заявники можуть отримати допомогу соціального працівника/ці або супроводжуючого помічника/ці. Окрім того, для обслуговування найбільш вразливих категорій населення діє послуга «Мобільна валіза» — можливість отримати адміністративні послуги безпосередньо за місцем проживання або перебування. Крім того за проектом EGAP проведено аудит доступності ЦНАП. В рамках проекту було проведено комплексну оцінку доступності приміщень ЦНАП для людей обмеженими можливостями та людей з інвалідністю. За результатами оцінки було визначено основні бар'єри та надано рекомендації щодо їх усунення, що підвищило інклюзивність та комфорт для всіх відвідувачів.

Інклюзивна рецепція в ЦНАП: Рецепція була обладнана з урахуванням потреб людей з різними фізичними можливостями, включаючи адаптоване обладнання та зручне обслуговування. Це забезпечило більш доступне та ефективне надання адміністративних послуг і підвищило задоволеність мешканців якістю обслуговування.

Загалом, система ЦНАП у Нововолинській громаді продовжує вдосконалюватися, орієнтуючись на зручність, інклюзивність та потреби жителів усіх населених пунктів громади.

ПОКАЗНИК	У МІСТАХ	У СЕЛАХ	У КОЖНОМУ СТАРОСТИНСЬКОМУ ОКРУЗІ	УСЬОГО
Кількість центрів надання адміністративних послуг	1	3	по 1	4

Частка центрів надання адміністративних послуг із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм)	1	3	по 1	4
--	---	---	------	---

Табл. 10.1 Чисельність центрів надання адміністративних послуг у Нововолинській ТГ та рівень їх доступності

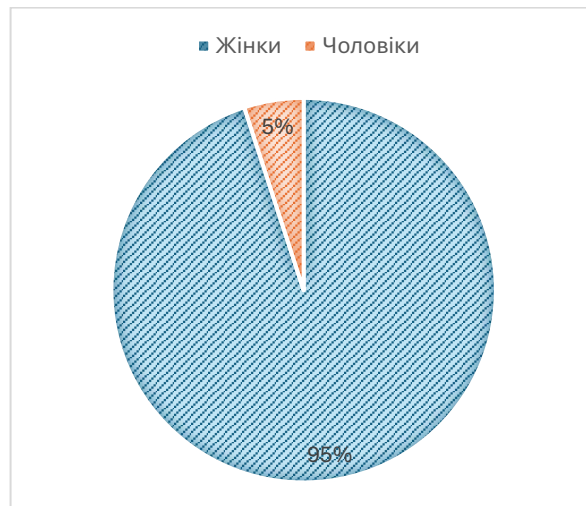

Рис. 10.1 Частка жінок та чоловіків серед надавачів адміністративних послуг у Нововолинській ТГ, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Адміністративні послуги»:

Нововолинська громада забезпечує широкий географічний доступ до адміністративних послуг завдяки функціонуванню головного ЦНАП у місті, двох віддалених робочих місць у селах та територіального підрозділу у селищі.

У ЦНАПі переважають жінки (91% персоналу), що свідчить про значну роль жінок у сфері надання адміністративних послуг та відкриває потенціал для гендерного аналізу політики зайнятості в громаді.

Протягом лише півроку 2025 року було зафіксовано понад 15 тисяч звернень, що свідчить про високу довіру мешканців до установи та її ефективну роботу.

Жінки частіше звертаються за соціальними послугами, тоді як чоловіки — з питань бізнесу, земельних справ та документів, що може враховуватись при подальшому плануванні послуг.

Приміщення ЦНАПу обладнане для осіб з інвалідністю, а послуга «Мобільна валіза» дозволяє охоплювати навіть маломобільних громадян, що свідчить про прагнення громади до забезпечення рівного доступу до послуг.

11. ПРЕДСТАВНИЦТВО ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ НА ПОЛІТИЧНИХ ТА КЕРІВНИХ ПОСАДАХ

У Нововолинській міській територіальній громаді питання гендерного представництва у місцевому самоврядуванні та управлінських структурах демонструє як позитивні зрушення, так і наявні виклики. Попри те, що жінки досі становлять меншість серед депутатів/ок міської ради, у деяких сферах, зокрема серед керівників/ць структурних підрозділів виконавчого комітету та старост, спостерігається чіткий прогрес у напрямі забезпечення гендерної рівності (табл. 11.1; рис. 11.1).

Станом на 2025 рік у складі Нововолинської міської ради працює 34 депутати/ки, з яких 12 — жінки (35%), а 22 — чоловіки (65%). Це свідчить про нерівне представництво жінок у представницькому органі.

Серед керівників/ць структурних підрозділів виконавчого комітету спостерігається повна гендерна рівність: із 8 посад 4 обіймають жінки, ще 4 — чоловіки (по 50%). Водночас серед загальної кількості працівників/ць виконавчого комітету переважають жінки: із 135 осіб — 107 жінок (79%) і лише 28 чоловіків (21%).

Щодо керівництва у бюджетних установах і комунальних підприємствах, ситуація є різною. На керівних посадах у комунальних підприємствах громади працює 11 осіб: 4 жінки (36%) і 7 чоловіків (64%), що свідчить про домінування чоловіків у цьому секторі та потребу в забезпеченні більш рівного доступу жінок до управлінських позицій у комунальній сфері.

Натомість на рівні старостинських округів жіноче представництво є повним: усі 3 старости, які функціонують у межах 7 сіл, — жінки. Це демонструє позитивну тенденцію до зростання ролі жінок у місцевому врядуванні на базовому рівні.

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ	ЧОЛОВІКИ
Депутати/тки в представницьких органах місцевого самоврядування, осіб	12	22
Керівники/ці управління/департаменти у виконавчому комітеті ТГ, осіб	4	4
Працівники/ці виконкому ТГ, осіб	107	28
Керівники/ці бюджетних установ, осіб	30	14
Старости/ні, осіб	3	-
Керівники/ці юридичних осіб (комунальних підприємств), осіб	4	7

Табл. 11.1 Представництво жінок і чоловіків на політичних та керівних посадах у Нововолинській ТГ, осіб

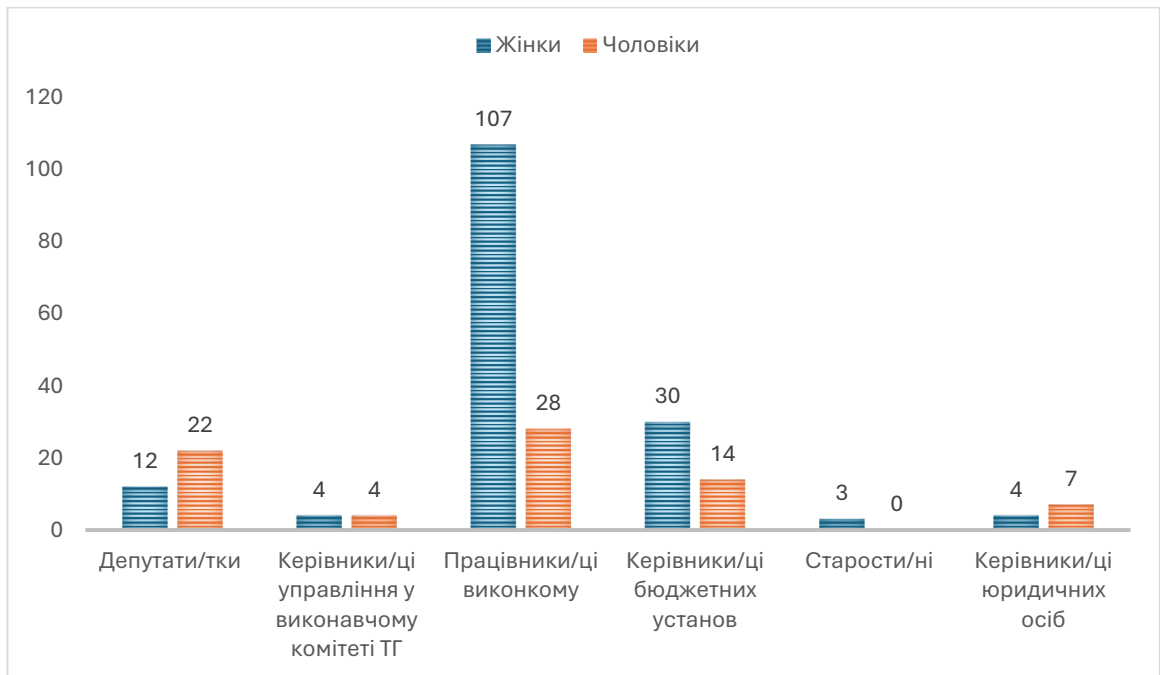

Рис. 11.1 Представництво жінок і чоловіків на політичних та керівних посадах у Нововолинській ТГ, осіб

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Представництво»:

Представництво жінок у місцевій раді залишається нижчим, ніж чоловіків (35% жінок проти 65% чоловіків), однак така частка свідчить про поступове зміцнення ролі жінок у політичному житті громади.

Гендерний паритет серед керівників/ць структурних підрозділів виконавчого комітету свідчить про успішні кроки в напрямку рівного доступу жінок і чоловіків до управлінських посад у муніципальному секторі.

Переважання жінок серед працівників/ць виконкому (понад 79%) вказує на фемінізацію кадрового складу органів місцевого самоврядування, що потребує уваги до гендерного балансу в плануванні кадрової політики.

Керівні посади у комунальних підприємствах залишаються переважно чоловічими (64% чоловіків), що свідчить про наявний гендерний дисбаланс у цій сфері й необхідність створення умов для розширення участі жінок у керівництві комунальним сектором.

Старостинський рівень демонструє повну присутність жінок на керівних посадах, що є позитивним прикладом жіночого лідерства в громадах та може стати орієнтиром для інших рівнів управління.

Аналіз гендерного представництва у виконавчих органах різних громад (Хотинської, Звягельської, Чорноморської та Нововолинської) показує, що попри перевагу чоловіків у депутатському корпусі, у виконавчих органах місцевого самоврядування частіше керують жінки. Наприклад, у Звягельській громаді понад 80% керівниць підрозділів — жінки, у Нововолинську спостерігається гендерний баланс (50/50) (рис. 11.2). Це пов'язано з тим, що посади у виконавчій владі є призначуваними, а не виборними, і жінки мають вищу представленість у сферах освіти, соціального захисту та культури. Також відсутність прямої політичної конкуренції у виконавчих структурах робить ці посади доступнішими для жінок. Отже, жінки відіграють ключову роль в адміністративному управлінні громад, але залишаються недостатньо представленими на політичних виборних посадах.

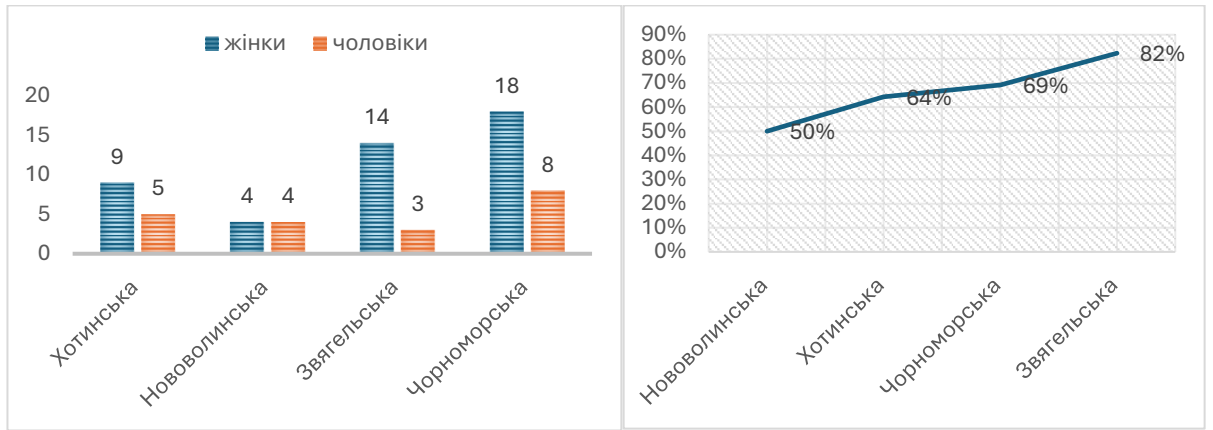

Рисунок 11.2 Керівники/ці управління/департаменти у виконавчому комітеті ТГ, осіб та частка жінок, %

12. ЗАПОБІГАННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ ТА ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ

У 2024 році в Нововолинській міській територіальній громаді було зафіксовано 29 звернень щодо випадків домашнього насильства. Переважну більшість з них — 26 звернень, що становить 89,6% — подали жінки. Водночас чоловіки зверталися у 3 випадках (10,4%). Найбільше повідомлень надійшло від осіб віком від 25 до 44 років, що свідчить про вразливість саме цієї вікової групи до проявів домашнього насильства (табл. 12.1; рис. 12.1).

Надання допомоги постраждалим забезпечували мобільна бригада соціально-психологічної допомоги, працівники Центру надання соціальних послуг, а також представники/ці поліції. Крім того, в громаді діє Денний центр соціально-психологічної допомоги для осіб, які постраждали від насильства, що свідчить про наявність інституційної підтримки на місцевому рівні.

Попри наявність таких структур, у звітній інформації правоохоронних органів відсутні дані про гендерний склад працівників/ць поліції, що ускладнює аналіз потенційної чутливості інституцій до гендерних аспектів проблеми. Також не зафіксовано випадків торгівлі людьми, сексуальних домагань або інших форм гендерно зумовленого насильства поза межами домашнього середовища.

З метою попередження насильства у громаді проводилися профілактичні заходи в освітніх закладах та на базі Центру соціальних служб. Вони були спрямовані на підвищення обізнаності молоді щодо прав людини, безпечного середовища та недопущення проявів насильства в суспільстві.

ПОКАЗНИК	ЖІНКИ						ЧОЛОВІКИ						ОСОБИ З ІНВАЛІДНІСТЮ
	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+	0-18	19-29	30-44	45-59	60-74	75+	
Кількість осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі: а) постраждали від фізичного / сексуального / економічного / психологічного насильства; б) мешканці міст / сіл; в) від подружжя / колишнього подружжя / нареченого (нареченої) г) матері (батька) або дітей одного з подружжя (колишнього подружжя) та іншого з подружжя (колишнього подружжя) ґ) осіб, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у шлюбі між собою, їхніх батьків та дітей д) осіб, які мають спільну дитину (дітей) е) батьків (мати, батько) є) дитини (дітей) ж) діда (баби) и) онука (онуки) і) прадіда (прабаби)		а) 3 в) 2	а) 12 в) 8	а) 5 в) 3	а) 5 є) 3 м) 1	а) 3 є) 3				а) 1 є) 1	а) 1		4

і) правнука (правнучки) й) вітчима (мачухи) к) пасинка (падчерки) л) рідних братів і сестер м) інших родичів: дядька (тітки) та племінника (племінниці), двоюрідних братів і сестер, двоюрідних діда (баби) та двоюрідного онука (онуки) / дітей подружжя, колишнього подружжя, наречених, осіб, які мають спільну дитину (дітей), яка (які) не є спільними або всиновленими / опікунів, піклувальників, їхніх дітей та осіб, які перебувають (перебували) під опікою, піклуванням / прийомних батьків, батьків-вихователів, патронатних вихователів, їхніх дітей та прийомних дітей, дітей-вихованців, дітей, які проживають (проживали) в сім'ї патронатного вихователя (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)													
Кількість осіб, яким встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми за видами експлуатації: а) примусова праця б) рабство в) звичаї, подібні до рабства чи підневільного стану г) сексуальна експлуатація г) використання у порнобізнесі д) примусова вагітність е) примусове переривання вагітності є) вилучення органів людини ж) проведення дослідів над людиною без її згоди з) використання у жебрацтві и) втягнення у злочинну діяльність і) використання у збройних конфліктах й) усиновлення (удочеріння) з метою наживи к) продаж дитини л) примусове одруження м) залучення у боргову кабалу н) змішана	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Кількість звернень осіб, які повідомили про те, що протягом останніх 12 місяців особисто стикнулися з дискримінацією за ознакою статі, осіб	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Кількість фахівців із числа суб'єктів, діяльність яких спрямовується на запобігання та протидію домашньому насильству та / або насильству за ознакою статі, у територіальній громаді, які пройшли спеціалізоване навчання, осіб	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Табл. 12.1 Показники запобігання та протидії домашньому насильству, торгівлі людьми та дискримінації за ознакою статі у Нововолинській ТГ, осіб

Рис. 12.1 Частка звернень від жінок та чоловіків щодо випадків домашнього насильства у Нововолинській ТГ, %

Підсумки і аналітичні висновки до розділу «Запобігання дискримінації та гендерно зумовленому насильству»:

Громада демонструє системну роботу у сфері реагування на випадки домашнього насильства та профілактики. Водночас спостерігається домінування жіночих звернень, що вказує на актуальність проблеми насильства щодо жінок. Недостатня статистична деталізація щодо гендерного складу поліції та відсутність даних про інші форми гендерно зумовленого насильства обмежує комплексний аналіз ситуації. Варто посилити роботу з фіксації таких випадків та забезпечити більшу прозорість у звітності правоохоронних органів.